

a hetvenkedő császár

mint mozaikok pompeii falán
tán megmarad ebből egy s más
darabok melyekből a teljes összeáll

ahogy olvasni egy görög templom
homlokzatán
magadat kell ismerd
és feltárul minden más
megérted majd rómat

tehát hanyatlik közhely
igaz többek szerint egész története hanyatlás
de lapozzunk hagyjuk
írja most könnyű kedvében plautus
aki eldönti botránykönyvet szerez a császárról
hogyan az orozslánok és a tűz
meg seneca is tényleg
és hogy iratokat lopott asztaláról
alá ne írja őket véletlenül
de mi is lehet róma műfaja
tanakodik lapja fölött a kifinomult cinizmus
rácsoz kezű úttörője
tacitus leírja de ő megkölti
unalmas számára a történelem
nem jók erre sima szavak

és ég a város mintha nem lenne holnap
császára szeme emésztő lángot tükröz
a gonosz metaforája nyilván gondolja
és nero az erkélyen látja hogy ez jó
lesz hely a palotának végre
jut nemsoká eszébe
és feltolna talán egy kövér csíkot is

de be kell érje még hulló pernye fehérjével
közben plautus elbúj inkább mondjuk ki
őszintén

bentről pislog a függöny mögöl
félteni vénáit ereit családját

egyik nap felrakod anyád a terepasztalra
ahol a katonákat is tologatod
másnap megmérgezed és szentté avatod
agrippát megölni nem kell félned jó lesz
így megy ez írja szenvtelenül plautus
csak tintája ki ne fogyjék időnek előtte
a sok fehér lapot meg kell töltsen
háború örület ősbaszás krónikájával
hiszen ez kell a népnek mindig ezt élvezte

és hogy éppen ez derül ki
fakad ki lydia mindenét beleadva
ráadásul szolgamúltsal rendelkező szeretőddel
van-e bármi fogalmad van-e hüppögi
hogyan néznek most énrám
mind a veszták az agorán
a császár elfelejti hogy ott áll magát nézi
a tükörben

lydia ledönt egy mellszobrot nero megpördül
maga körül

szerepsz te engem kérde egyáltalán
de az bambán nézi oly régen
hallott ilyesmi szavakat
mért nem szülsz fiút már nyögi végül
mire lydia könnyekben elviharzik
legalábbis így költi plautus
bár giccses talán hogy való legyen

de mi végre is mindez
borozgassunk sajtot együnk
olajfák pax romana
és az édes anyag ölelése
a nagy költőt is elkábítja
önkezű halálát nem sejtí még előre
megfojtja mérges gőz fürdője

és eljő a nap nero nagy beszéde
áve napkirály napisten süt le rátok
áve áve és így tovább süvöltik odalent
mindannyian egyéniségek
mars és róma kezdi mondókáját
meg hogy tegyék újra nagygyá
és a vezér előveszi jellegzetes taglejtését
ami később egy kis kopasznál feltűnik ismét
áve áve süvöltik majd
de egyre halkabban

(de ne szaladjunk előre)

ostoba szektások mondja később már
odabent kulisszák zárt ajtók mögött
mit akarnak meg az a péter is
bacchust valami keserű mártírra elcsereélni
már csak ezért is
krárogja plautus felé a tükör elől
ezért is megérdemlik az arénát
a költő bólogat ez a dolga ezért fizetik
a nép a császár fölfogás kérdése
megkapja a keresztet majd amit úgy emleget
teszi hozzá még arcát kupájába döntve
seneca nagy gondban nézi értől duzzadó
ráncos keze fejét
hogy csináljunk itt értelmes politikát gondolja

később a császár ismét a tükörnél
seneca betoppan törmeléken átlép
narcisszuszon is túltesz felséged
én mindenkin túlteszek feleli amaz
és tovább nézeget
seneca valamit akar megunja kimegy
vesz egy gőzfürdőt
olajfák pax romana
bor és sajt amíg lehet
de marja a keser belül
hangulata megfeneklett

később tacitusnál
diskurálnak ármánykodnak
két öreg harcostárs
kandalló vörösbor ezüstrókaprém
de az aktuális politikai légkör okán
nem éppen idillien
és hang fennakad cérna elszakad
ha már úgyse poéta de színész sem
panaszolja barátjának könnyekben
legalább dictator doctus volna
engedd engedd el teszi márványkezét
vállára tacitus
lassan vége lesz
a történelem ért a befejezéshez

és róma lángolva még mindig
süvölt odalent segítség segítség
az istenadta nép
csak a fontosabbat menekíti
rabszolga takaró ezüstedény
a császár unja már éghetne gyorsabban is
napórára pillant de hát a füstfelhők ugye
és akkor megszólal ötlet van
épüljön palota caligula lovának
seneca arca görcsökben
tréfálok mondja amaz
de hogy palotára szükség van
aranykupola miegymás
belvárosba körúton innen
lássa mindenki ha erre jár
tükrözze csak fényemet húzza ki magát
seneca vívódik milyen sorsa van
hogy ezt kell dolgozza most
fel is fedezi magának a sztoicizmust
igaz nem soká lesz édes közöny játszótársa

(de ne szaladjunk előre)

egy aranszobor is fog rólam kellene
veti még elébük az istencsászár
és plautus jegyzetel füstöl a papír kezében
mindezt megírja még pontosabban is

■ **Szjj Márton** 1995-ben született Szombathelyen. Jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetemen tanul vallástudományt és nemzetközi kommunikációt. Prózát, verset és esszét ír.